

יהדות באהבה

נכון לעכשיו

לפקוח את עיני הנשמה

מידת הכרת הטובה באה לידי ביטוי בהבאת הביכורים, ככתוב: וְהָיָה כִּי תָבֹא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר ד' אֶלֶיךָ נָתַן לְךָ נַחֲלָה וִירִשְׁתָּהּ וַיִּשְׁכַּת בָּהּ: וְלִקְחָתָּ מִרְאשִׁית כָּל פְּרֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תִּבְרֵא מֵאֲרֻצְךָ אֲשֶׁר ד' אֶלֶיךָ נָתַן לְךָ וְשָׂמַתָּ בְּטֶנֶא וְהִלַּכְתָּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר ד' אֶלֶיךָ לְשָׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם: וּבָאתָ אֶל הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִגַּדְתִּי הַיּוֹם לְד' אֶלֶיךָ כִּי בָאתִי אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׁפַע ד' לָאֲבֹתֵינוּ לָתֵת לָנוּ: (דברים כו א-ג). רש"י מפרש: ואמרת אליו שאינך כפוי טובה, דהיינו, אינך מכסה ומתעלם מחסדי השי"ת שעושה עמך, והנך מודה לו ושמח בעובדה שהנך זוכה לחיות בארץ ישראל ולהביא ביכורים ככתוב: וְשָׂמַתָּ בְּכָל הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן לְךָ ד' אֶלֶיךָ וּלְבִיתְךָ. (שם יא).

אבל קיימת גם סכנה שאדם שיש לו כל טוב, יתגאה ויבעט בעבודת השי"ת ולא יכיר בחסדיו עמו ככתוב בפרקי התוכחה: תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עָבַדְתָּ אֶת ד' אֶלֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב מְרֹב כָּל (כח מז).

נכון לעכשיו, אשרינו מה טוב חלקנו שאנו זוכים לבוא - אל הארץ אשר ד' אֶלֶיךָ נָתַן לְךָ נַחֲלָה, ואנו יכולים לאמר: כִּי בָאתִי אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׁפַע ד' לָאֲבֹתֵינוּ לָתֵת לָנוּ.

נכון שעדיין אנו בעיצומו של תהליך קיבוץ גלויות ועדיין לא הגענו אל המנוחה ואל הנחלה וסימני המשברים של העקבתא דמשיחא, של חוצפה יסגא ופני הדור כפני הכלב, נראים לעין בשר (עין סוף מס' סוטה). אבל עלינו לפתוח גם את עיני הנשמה ולראות עין בעין בחסדים הגדולים ובטובה הגדולה שהשי"ת עושה עמנו בארץ חיינו. וכשם שמביא הביכורים אומר "ארמי אובד אבי" (כו ה) מזכיר חסדי המקום שלנו ביקש לעקור הכל כשרדף אחרי יעקב (רש"י שם). כך גם בדורנו דור השואה והתקומה. עלינו לזכור באיזה משבר נורא היינו, שבו נרצחו ששה מיליון יהודים בידי הנאצים ימח שמם במטרה לעקור הכל, ולהודות לשי"ת שזיכנו לקום לתחייה בארץ. בציפייה לישועה השלמה

דף הנגן ב' א'

/// מהנעשה במכון מאיר מפגש רבני המכון לקראת הקמפיין לגיוס כספים של מכון מאיר לדורותיו

הגליון מוקדש לעילוי נשמת

חיים לדני בן שרה ז"ל
נלב"ע א' בתשרי התשפ"א
תנצב"ה

הדלקת נרות	מוצאי שבת
י-י 18:33	י-י 19:47
ת"א 18:51	ת"א 19:49
חיפה 18:44	חיפה 19:49

2 **ארמי אבד אבי בין ארם למצרים**
הרב און טרבלסי
הברית הרב דוד לנדאו

3 **שמחה במצווה מתוך דעת תורה**
הרב יורם אליהו
כיצד הופכים קללה לברכה
הרב אשר בוחבוט

5 **קנייני האדם שייכים לאלוקים נתן קוטלר**
אלול זה משהו אחר / מונולוג הרב זיו רוח

6 **ערך עצמי נמוך בנישואין**
אסתר אברהמי
החופש לבחור - ובחרת בחיים
הרבנית זיוה אליהו

4 **מה לך נרדם?**
הרב ליאור לביא

היכנו לכינוס הארצי ה-22 של

תשובה
מיאהבה

יתקיים אי"ה ביום שני ז' בתשרי
בזום, ביוטיוב ובאתר ערוץ מאיר meirtv.com
פרטים בהמשך...

ידידי מכון מאיר

תורמים ומוסיפים יהדות באהבה

לתרומות בטלפון 02-646 1328
לתרומות באתר (מאובטח): www.meirtv.com
לתרומות בהעברה בנקאית
בנק המזרחי בנק 20 סניף 539 חשבון 128018
*התרומות מוכרות לצרכי מס בהתאם לסעיף 46

לתרומות 02-6461328, באתר meirtv.com (מאובטח), בבנק הדואר ח-נ 3-16179-4 או בבנק המזרחי בנק 20 סניף 539 חשבון 128018
לפרסומים בעלון ובאתר: 026461302 - ההכנסות קודש למכון מאיר | תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד
המו"ל: מכון מאיר טל' 02-6511906 פקס 02-6514820 אתר הבית meirtv.com דוא"ל torah@meirtv.co.il
עיצוב גרפי: תהילה ברנשטיין הפצה: מקור ראשון 0528908518 | העלון מופץ ב-50,000 עותקים

ארמי אבד אבי בין ארם למצרים

לבנות בה את עצמם ויחודם. שם יכלו לגבש זהות לאומית שנאמנת לזהות העצמית שלהם שמתבטאת בשמם - לא שינו את שמם. זהות שנאמנת לשפה המיוחדת - לא שינו שפתם, ובעלת קוד לבוש מיוחד שמשקף את העולם הפנימי - לא שינו את לבושם. לכן דווקא במצרים ולא בארם נאמר "ויהי שם לגוי גדול עצום ורב". לפי זה יובן שמצרים היא הפתרון לאיבוד שיכול להיווצר על ידי ארם. הקרבה המסוכנת לארם מסוגלת לאבד את הייחודיות של ישראל. לכן יש לרדת למצרים ושם לגבש זהות לאומית מיוחדת לנו שתבדיל ותפריד בין התרבות וההשקפה המיוחדת לישראל לבין שאר העמים. וזה מה שיציל אותנו מללכת לאיבוד מתוך המפגשים עם ארם ומצרים למדנו שכשעם ישראל ממסמס את ההבדלים בינו לבין שאר העמים אז הוא עומד בסכנת אבדון. ואילו ההיבדלות ושמירת הזהות העצמית הישראלית היא השומרת על המעלה המיוחדת שישראל שייכים אליה, "ולתתך עליון על כל הגויים אשר עשה לתהילה ולשם ולתפארת". ומאפשרת לנו לפעול את מה שלשמו נשלחנו לעולם.

1. אבן עזרא ועוד
2. רש"י בראשית לא,
3. סוטה לג.
4. ברכות ב,ב
5. גבורות ה' פרק ד'

על היחיד לא להתפלל בלשון ארמית. "כל השואל צרכיו בלשון ארמי אין מלאכי השרת נזקקים לו, שאין מלאכי השרת מכירים בלשון ארמי"¹. (לכן את הקטעים בארמית שבסליחות אומרים רק כשיש עשרה, כי השכינה שורה בציבור ואינם זקוקים לסיוע של מלאכי השרת). הרא"ש² מסביר שמלאכי השרת יודעים גם את מחשבות בני האדם לכן צריך לומר ככוונת הגמרא ש"אין מכירים פירושו "אין אוהבים". מלאכי השרת מכירים גם את הלשון הארמית אך אינם אוהבים אותה. והסיבה שאינם אוהבים אותה היא דווקא מכיוון שהיא קרובה ללשון הקודש ועל כן היא כמו לשון משובשת (מעדני יו"ט שם). כלומר שאר השפות שרחוקות מעברית אין למלאכי השרת סלידה מהן. אך הארמית, דווקא בגלל קרבתה לעברית שנואה עליהם. **השפה היא הביטוי החיצוני של האופי הפנימי של נפש האומה הדוברת בה.** לכן כמו שהלשון הארמית קרובה אלינו כך יש נקודות קירבה וחיבור בין ארם לישראל. אך דווקא בגלל זה ארם מסוכנת כל כך ומסוגלת לאבד אותנו, ארמי אובד אבי.

הקרבה שמשטשטשת את ההבדלים היא הסכנה הגדולה ביותר לאומה הישראלית, כי היא מאיימת להפוך אותנו לעם כמו שאר העמים. **את הארמית שונאים מלאכי השרת כי היא קרובה כל כך ולכן היא כל כך מסוכנת.** הפתרון לארם הקרובה הוא לרדת למצרים הרחוקה מאיתנו בכל המובנים, "כאשר רצה ה' יתברך לקיים הגזירה שגזר על זרע אברהם כי גר יהיה זרעך לא היה זה אלא באומה שהם הפכים להם"³. **כיוון שמצרים הפוכים מישראל בתרבות בהשקפה ובכל דבר, יכלו ישראל**

מביא הביכורים מספר על טובות ה', שמהמציב הצר שבו היו ישראל במתי מעט במצרים הביאנו ה' להרווחה כלכלית לאומית בארצנו, שביטוייה הם ביכורי תנובת הארץ המבורכת והמתוקה. אמנם לפני תחילת תיאור גלות מצרים מתחילה הפרשייה בארם ורק משם מתגלגלת למצרים: "ארמי אבד אבי וירד מצרימה ויהי שם לגוי גדול עצום ורב". יש מפרשים⁴ הנוקטים שארמי מוסב על יעקב. כלומר כשיעקב אבי היה בארם הוא היה אובד. אך רש"י מביא את דברי חז"ל שארמי מוסב על לבן שרצה לאבד את יעקב. אם כן צריך להבין את היחס בין שני חלקי המשפט, בין "ארמי אובד אבי" לבין "וירד מצרימה". הנצי"ב מעיר שמפשט הפסוק נראה שיש קשר סיבתי בין זה שלבן ביקש לאבד את יעקב לבין ירידתו של יעקב למצרים. ולכאורה הקשר בין הדברים אינו מובן.

ארם ומצרים הן שתי נקודות מפגש של ישראל עם העמים. מצרים היתה האומה המרוחקת ביותר מישראל, והיתה ההפך מהם בכל דבר. לכן ישראל לא התערבו עם המצרים והיו מצוינים לעצמם. לעומת זאת עם ארם כן התחברו ישראל. אברהם שלח את עבדו לארם להביא אישה לבנו יצחק. וכן ארבע נשותיו של יעקב, אימהות השבטים, היו ארמיות, בנוותיו של לבן הארמי. (בלהה וזלפה היו בנוותיו של לבן מפיילגש⁵).

הדבר מתבטא גם בשפה. אחד הדברים שבהם היו ישראל ניכרים במצרים הוא שלא שינו את לשונם, והקפידו על השפה העברית ששונה ורחוקה מהמצרית. אך השפה הארמית היא שפה קרובה לעברית. יש בה אותיות מתחלפות עם העברית, זי"ן ב-דל"ת. שי"ן ב-ת"ז וכו'. כמו כן יש הקפדה

הברית

לקראת סיום הפרשה מופיעים דברי הברית, המסתיימים בקביעה האלוקית של מציאות העם הזה, בשייכותו שלו לארץ הזאת. "אלה דברי הברית... מלבד הברית אשר כרת אתם בחרב". "משנה תורה" הוא שינוי, חזרה על כל העניין של ישראל אורייתא וקודשא בריך הוא, וכל זה באופן יסודי תמציתי כללי. ומה היא הברית? בדברי חז"ל על ברכת המזון מובא שהברית היא תורה. אומר משה רבינו: "על פי הדברים האלה כרתי אתך ברית"¹. עיקר התורה זו תורה שבעל פה. "על פי הדברים" בכתב קיימת אפשרות לזיופים. בעל פה - לא מזייפים! אומרים חז"ל, "וחיי עולם נטע בתוכנו", זו תורה שבעל פה. התורה חיה בקרבנו, בתוך כלל ישראל, בשיבות, ברבנות, בבתי דין. כאן אין מקום לגויים, למדענים גויים, ולריקנים שבנו שנמשכים אחריהם. "תורת ד' תמימה"². כשהיא תמימה, היא משיבת נפש. ותורה שבעל פה נמשכת מתוך תורה שבכתב.

פה, בארץ, מופיע הסיפור הבריא והשלם של עם ד', עם סגולה. זה שייך לפרשתנו: "את ד' האמרת היום להיות לך לאלקים" "וד' האמריך היום להיות לו לעם סגולה". ואחר כך: "וליהתך עם קדש לד' אלקיך". עם

ממשנת הרצי"ה הרב דוד לנדא

יש גם באומות העולם: חסידי אומות העולם ואפילו בעלי רוח הקודש. אבל כל זה יחידאי אינדיבידואלי. כאן מדובר על גוי גדול, ציבור כללי של "דבקים בד'", ציבור גדול של "קדושים בכל יום יהללך סלה", פה בארץ, בתור עם וחברה¹³.

1. שמות ל"ד כ"ז.
2. תהלים י"ט ח'.
3. יחזקאל ל"ו ל"ב.
4. שמות ו' ח'.
5. דברים א' ב'.
6. בראשית ט"ו י"ח.
7. בראשית י"ג י"ז.
8. בראשית י"ג ט"ו.
9. בראשית י"ב ב'.
10. יהושע י"ד ט"ו.
11. כוזרי מאמר ב' ל"ו.
12. דברים ד' ד'.
13. ע"פ שיחות הרצי"ה דברים עמ' 387-390, 403-5.

שמחה במצווה מתוך דעת תורה

של המצווה היא שמחה, שבה מאיר אור קדושת האמונה החבויה במעמקי הנשמה...". היסוד הפנימי של המצווה הוא מדרגת השמחה שבה האדם מקיים אותה, היא מגלה את האור הפנימי שנמצא בנשמתו והיא מזוודת לאדם, אומר הרב, "שהעושר של מצוות ה' הוא נעלה ונשגב מכל סגולות מלכים ואוצרות אדירים".

הרב מזכיר שכך גם גילה סודו האר"י ז"ל לתלמידיו, שעומק יסוד הרחבת דעתו וגודל השגותיו, נובעים מהשמחה שיש לו בעבודת ה' (אגרות הרא"ה, רפח).

גם בימי התשובה שאנו נמצאים בהם, חייבים אנו לשלב שמחה בכל המהלך הזה, שמחה בעבודת ה', שמחה מתוך התבוננות עמוקה על הזכות להיות בתהליך של תשובה וקבלה להבא של תיקון המעשים, בכך נזכה לשלמות של תשובה מאהבה ולכתובה וחתומה טובה.

שיתברר לאדם הטוב הנולד ממעשיו, כך הוא יגדיל ויאדיר את השלמתם של מעשיו. לכן, אומר הרב, נצטוונו לעשות את מעשה המצוות בשמחה, כנאמר בפרשתנו "תחת אשר לא עבדת... בשמחה ובטוב לבב". ומזה נדע שדבר שהתורה מצוה אותנו והוא תלוי בלב, כמו המצווה לאהבה את ה' וליראה ממנו, הכוונה היא שנעסוק בדרכים שטבען להקנות לנו יראה ואהבה, והן לימוד התורה וחלקיה, וידיעת דרכי ה' יתברך ומידות טובו. על ידי הידיעה הברורה בדברים אלו תבוא היראה והאהבה בטבע האדם. כך גם הציווי לעבוד את ה' בשמחה, הכוונה "השתדלות בידיעת התועלת הנמשכת מהתורה והמצוות". מתוך ידיעה עמוקה זו ישמח האדם במעשה המצוות, והן יהיו עליו לא כמשא, כי אם לעטרת תפארת. כך כותב הרב גם לרבנו הרצ"ה, "נהייתי משמחת מצוה שלך בנשיאת כפיים, שבאמת היסוד הפנימי

התורה מסבירה שהצרות והקללות שבאות עלינו, נובעות מהעדר השמחה בעבודת ה', "תחת אשר לא עבדת את ה' אלוךך בשמחה ובטוב לבב". מסביר הרב קוק זצ"ל (אוצרות הרא"ה ב', עמ' 492), שעונג ושמחה במעשים יהיו לאדם כאשר הוא יבין היטב את תכליתם, את ערכם, "וכפי ידיעתו הטובה הצומחת ממעשיו כן תרבה שמחתו בהם". וכאשר יש לאדם אושר ושמחה ממעשיו הוא גם מתמיד בהם, "כי האדם כוסף לאור וצהלה מטבע נפשו השכלית ובורח מתוגה וקדרות", האדם מטבע נפשו כוסף לאור, לשמחה, והוא בורח מתוגה וצער. כך אדם צריך להדריך את חייו, וזה תלוי ברכישת הדעת על מעשיו ותכליתם. ככל שישכיל וידע את ערך מעשיו, את ערך המצוות ואת ערכה של התורה ולימודה כך יגדל האושר והעונג בחייו. כך מסביר הרב את מאמר חז"ל (תמיד, לב. א) "איזהו חכם? הרואה את הנולד" - שכל מה

חוסן נפשי

הרב זיו רוח

מה שהנשמה שלי רוצה ממני וזה מה שה' מבקש ממני כבר הרבה זמן. רק שאלול בא ועורר אותי. אני חושב לפעמים שה' ציווה על התורה לא בשבילו אלא בשבילי, בשביל המשפחה, בשביל עם ישראל ובשביל העולם כולו. כל כך הרבה טוב יש בהדרכה הא-לוהית. אם אני יכול לעשות בעצמי שינוי שמשפיע על כל העולם, אז איך אפשר שלא? לא באתי לעולם ליהנות על חשבון הטובה של כולם. כל ישראל עֲבָרִים, תמיד השתדלתי בשביל העם היקר הזה וככה אמשך. אני מרגיש שכל החידושים של הגויים, או איך שקוראים להם 'התרבות המערבית' לא ממש מתאימים לנו ועוד מנמיכים אותנו. הרי אנחנו בניו של מלך, ולא אמורים לחיות כמוהם בחיצוניות וביצריות. הרבה אני חושב על זה בסליחות, מה ההשפעות הלא טובות שמהן אני יכול להתנתק, מה מפיל אותי, מה מנמיך אותי.

חבל שאלול לא הגיע כבר לפני חצי שנה, אבל כל עכבה לטובה, כנראה שעכשיו לפני הימים הנוראים זה הזמן הכי מתאים. השנה אני הולך לעמוד ביום הכיפורים אחרת מכל השנים. ה' יודע, וגם אשתי יודעת שאני השנה בעבודה פנימית. מבחינתי שאלול יישאר כאן כל השנה, האור של אלול זה משהו אחר.

כל יום אני מקבל על עצמי כמה דברים טובים להתחזק בהם, וכמה דברים לא טובים להפטר מהם, ובלי עין הרע, אני עומד בזה. זה לא מהשפה ולחוץ, אני באמת רוצה לשמור על מה שהתחזקתי בו. בתחומים אחרים ככה אני, מה שכבר החלטתי שנכון לשפר, זה נהיה אצלי חוק ברזל. אין סיבה

שבעבודת ה' זה יתנהל אחרת.

למדתי בשיעור אצל הרב, שהנפש נהיית עצובה מהדברים המיותרים, ממה שלא שייך אל הקדושה. העבירות שואבות ממנה את הכוח ואת השמחה. גם האדם נעשה מבולבל יותר, והמבט על החיים נעשה חיצוני. חשבון הנפש שעובר עלי באלול הזה עושה לי טוב. נהייתי שמח יותר, אני רואה פתאום יותר את השגחת ה' על הכול. אני מרגיש שהשינוי שמתרחש אצלי עושה טוב גם לכל המשפחה. רק שלא יישמע מדברי כאילו אני איזה גיבור גדול. יש לי הרבה הרגלים לא טובים שהצטברו מוויתור עצמי של שנים. החלטתי להתייחס השנה יותר ברצינות לדברים שצריך לתקן. אני יודע שזה

שמי איציק, נהג הסעות כבר ארבעים שנה, גר בירושלים, נשוי, ילדים ונכדים. אני שמח שלפני שבועיים האוטובוס שאני נוהג בו עבר טיפול יסודי במוסך. נכון שזה עלה לחברה ביקור אבל זה שווה כל שקל, אי אפשר היה להמשיך להתעלם מכל התקלות. עכשיו האוטובוס סוחב בעלייה, ולמנוע יש סוף סוף כוח. כמה מהנוסעים הקבועים באו להגיד שהם מרגישים שיש שינוי. יפה ששמים לב. גם אני הקטן עברתי בעצמי סוג של טיפול במוסך. הצינתור שעשוי לי בניחוח בלב חידש אותי לגמרי. העורק שלי נסתם כמעט לגמרי ועכשיו כאילו החליפו לי מנוע, השבח לאל. בקושי עליתי את המדרגות של הבית ועכשיו ברוך ה', נהייתי בן אדם חדש. אני מסוגל לעלות במדרגות אפילו עם קניית. אבל הכי משמח אותי שחודש אלול הגיע. יותר מכל ההתחדשויות, ההתחדשות הכי גדולה זו ההתחדשות בעבודת ה', כך אני מרגיש. מן השמיים פתחו לי הזדמנות שכזו לזרוק את כל החטאים אל הים, לשפר את היחסים שלי עם ה' יתברך, חסד גדול. כל השנה יש לי הרבה ניסיונות בעבודה ובכלל בחיים, ככה זה אצל כולם, אני יודע. אני מודה שלא תמיד אני מצליח לבחור נכון, למרות שבאמת הייתי רוצה. אבל אלול הגיע, וכבר כמה שבועות שאני קם לסליחות לפנות בוקר מוקדם לפני שאני פותח את קו האוטובוס, שופך את הנפש, מתוודה. אפילו יוצא לי לבכות לפעמים, ככה בספונטניות, כשהלב מספיק פתוח. אני מרגיש יותר נקי אחר כך, כמו אוטו משיטפת מכוניות. פתאום נעשה קל לי יותר על הלב, כאילו הורדתי מעצמי משקל עודף.

זיו הפרשה הרב זיו רוח
עיוני עומק בשפה בהירה חתוך פרשה השבוע

מה לך נרדם?

לפעמים צריך שמישהו יעורר אותך, יוציא אותך מהקונספציה שאתה שבוי בה. כי יש כל כך הרבה תירוצים מצוינים להמשיך בתרדמה, אבל יש אמת אחת. והיא פשוטה ונוקבת. כמו קול זעקה פשוטה של אב שבנו יחידו שוכב פצוע ומפרפר בין ארץ לשמים.

על דברים אלה אמרה הרבנית חנה טאו ע"ה: "כולה להיות ערות נשמתית, וכולה להיות תרדמה נשמתית. אנחנו כולנו חיים בזכות הנשמה, היא המחיה אותנו. השאלה היא אם אנחנו ערים לכך שהנשמה היא המחיה אותנו, האם אנחנו חיים מתוך ערות נשמתית, מתוך שהנשמה ערה ומחיה, ואנחנו מודעים לקיומה ולמגמתה. אני זוכרת שרבנו (הרב צבי יהודה) זצ"ל היה מעיר את תשומת ליבנו למה שאנו אומרים ב'אדון עולם' - 'בידך אפקיד רוחי בעת אישן ואעירה ועם רוחי גייתי ד' לי לא אירא'. מי העיקר ומי ה'עם'? מי מסתמך על מי? קודם כל בידך אפקיד רוחי... 'ועם רוחי גייתי' הגויה הולכת עם הרוח ומסתמכת על הנשמה. זה עולם אחר לגמרי מהעולם שלנו שבו אנחנו כל כך חיים את חיי הגוף, חיי החומר ומדי פעם אנחנו נזכרים שבעצם יש לנו נשמה, שיש מגמה לכל חיי החומר..." (שירת חנה, 'שיחות על המאמר מקדשו הפנימי', עמ' 9-10) אז יש מי שחי ככה כל הזמן, כמו הרב קוק, ויש מי שחי כך מדי כמה זמן. אבל בכל שנה מחדש, בחודש אלול, כל עם ישראל "מיישר קו", מעורר את עצמו לקראת השנה החדשה, לחיות לאורה של הנשמה. להפסיק לברוח, להפסיק לרדוף. לשאול כל אחד את עצמו: "מתי אלמד לחיות נכון?"

עבודת אלול של דורנו כוללת גם התעוררות רחבה יותר, לאומית. ללמוד יותר על התפקיד שלנו כעם. להעמיק את החיבור ליהודים מכל המגזרים, להפיל את החומות המלאכותיות שיוצרות בינינו חיץ והבדלה או מנסות לחבר בינינו על ידי המכנה המשותף הנמוך. גם זאת חלק מההתעוררות שנחוצה לנו כעם. אני מתפלל בכל ליבי לרפואתו השלמה של בראל חדריה הי"ו. והלוואי שבזכותך נתעורר כולנו מהתרדמה העמוקה שאופפת אותנו - בכלל ובפרט.

לקבלת דבר תורה יומי בשביל הנשמה מאת ליאור לביא נא לשלוח וואטסאפ למספר 0508529987

האמת, תכננתי בכלל לכתוב משהו אחר. אבל לא יכולתי. לאחר שהקשבת לדבריו הנוקבים היוצאים מלב פצוע, של יוסי שמואלי, אביו של בנו יחידו, סמ"ר בראל חדריה, שה' ישלח לו רפואה שלמה, הרגשתי שאי אפשר לעבור לסדר היום. אי אפשר להמשיך ככה. אז למי שלא שמע או קרא, כך אמר האב הכואב בשיחת הטלפון עם ראש הממשלה לאחר פציעתו הקשה של בנו על גבול רצועת עזה:

"מדוע אתם ממשיכים עם המחדלים האלה? מדוע? למה? אם ייפגעו בכיוון שלך, איך תרגיש? הם מתקרבים עד לגדר, איפה אתם חיים? באיזה עולם? איפה אתם? באמת?"

"כן לירות, לא לירות, לירות ככה, לקבל פקודה ממשמר הגבול. אתם לא יודעים לקבל החלטות? אתה מפחד? תתעורר. ממי אתה מפחד? מעבאס. תתעורר. אתה פחדן, אתה וכל הממשלה שלך פחדנים, תעשו משהו. תעיפו אותם מהשטח לקילומטר לא להתקדם, מה זה? איפה אתם חיים? אין לכם ילדים? יש לי ילד אחד. מה יש לך לענות לי אדוני רה"מ?"

"תבוא, נראה אותך. אנחנו לא אנשי פגורמים כמו שעושים על החיילים שלנו. תבוא תהיה גבר."

נראה אותך תבוא. תבוא תבקר את החייל שלך. בטלפון? עוד יומיים ישכחו הכול, לא קרה כלום. איפה אתם חיים, באיזה עולם? תתעוררו. הילדים שלנו הולכים, תתעוררו. תיקח אחריות, תתעורר."

אינני יודע אם ראש הממשלה התעורר אחרי כל הזעקות האלה, אבל אני התעוררתי.

פתאום עמדו לנגד עיניי מילות הפיוט הבוקעות בימים אלה מבתי כנסת באשמורת הבוקר: "בן אדם, מה לך נרדם?..."

לפעמים צריך שמישהו יעורר אותך, יוציא אותך מהקונספציה שאתה שבוי בה. כי יש כל כך הרבה תירוצים מצוינים להמשיך בתרדמה, אבל יש אמת אחת. והיא פשוטה ונוקבת. כמו קול זעקה פשוטה של אב שבנו יחידו שוכב פצוע ומפרפר בין ארץ לשמים בגלל מציאות הזויה שאיננה אלא ביטוי לתרדמה לאומית עמוקה. חוסר יכולת להביט למציאות בעיניים ולפעול כפי שמתבקש וראוי.

חזרו ימים לשלכם

הסליחות, שאותן החלו אחינו הספרדים בתחילת חודש אלול ושאליהן מצטרפים במוצאי השבת הקרובה גם אחינו האשכנזים, אינן אלא קריאת השכמה לכל אדם. אנו מרבים להתוודות בחודש הזה. להכות על הלב ולחזור שוב ושוב: חטאנו, אשמונו, בגדנו גזלנו... שוב ושוב.

אבל בתוך כל הווידיים האלה, לפעמים יש לי תחושה שהעיקר חסר - לשם מה אנו מכים שוב ושוב על החזה? מה מטרת החזרה הזאת פעם ועוד פעם על הווידי? לשם מה אנחנו משכימים קום או מגנדים שינה מעינינו בלילות? התשובה העמוקה היא אחת - להתעורר. לעמוד בווידי מול מקור חיינו ולבחון האם אנחנו חיים לאורה של "הנשמה לך" או שאנו נרדמים, ישנים בהקיץ. וכך כתב הרמב"ם (הל' תשובה פ"ג, ד): "אע"פ שתקיעת שופר בראש השנה גזירת הכתוב, רמז יש בו, כלומר עורר ישנים משנתכם והקיצו נרדמים מתרדמתכם וחפשו במעשיכם וחזרו בתשובה".

ערנות ותרדמה במובן הפנימי הם כינויים למצבים תודעתיים הכרתיים.

לחיות נכון

בהספדו על הרב קוק זצ"ל כתב עליו תלמידו, הרב יעקב משה חרל"פ זצ"ל את הדברים הבאים: "זוהו דרכו בקודש לבטל כל רגשי הגוף והחומר ולפנות מקום לגילוי הנשמה שתהיה אך ממלאה את כל הגוף, וגם כל המעשים יהיו נעשים דווקא על פי הערות הנשמתיות ועוז קודשה" (מאמר 'מקדשו הפנימי').

מכון מאיר
מכון אורה

יום לימוד נשים

ימי שני | תשפ"ב

במכון אורה

14:00 הרב טוביאנו חומש בראשית	8:30 הרב אופיר פריד תפארת ישראל
15:15 הרב אייל ורד אגדות חד"ב	9:45 הרבנית דינה ראפ פרקי מלכות דוד
16:30 הרב אריה מרזר מידות הראיה	11:00 הרב יהושע וידר מסילת ישרים
17:45 הרב מאיר טויבר חיים של תורה (נשאים אקטואליים)	12:15 הרבנית גאולה ניסים סוגיות בעין איה

ניתן להירשם ליום שלם או שיעורים בודדים
לפרטים והרשמה: דורית 026528344

קנייני האדם שייכים לאלוקים

סדרת
גברי כח'

על שמיטה

נתן קוטלר

"שלי שלך"

אחד הרעיונות המרכזיים שהשמיטה מלמדת אותנו הוא שאין לאדם בעלות מוחלטת על רכושו. קנייני האדם שייכים לאלוקים. "לֹא הָאָרֶץ וְהַמְּלוּאָה תִּבְּל וְיִשְׂרָאֵל בָּהּ".

הרבי מאיזביצ'ה כותב שהשמיטה והיובל למעשה מבטאים את מידתו של החסיד בפרקי אבות "שלי שלך - שלך - שלך שלך": "ענין שמיטה ויובל הוא נגד המדות הנזכרות במס' אבות (ה, י) שלי שלך, שלך שלך. שמיטה, היא נגד מדות 'שלי שלך', היינו אף כי הארץ נתן לבני אדם שיש לאדם קנין בארץ שיוכל להוציא לו ממנה כל הטובות שבעולם, כי כל מיני טובות שבעולם נכללים בארץ... ובשבועית יתן הארץ לה' יתברך, כי הוא שובת ממלאכה ומעבודת הארץ של רשות על פי רצון ה' וישמור פקודותיו, וזה יקרא 'שלי שלך', היינו שהאדם מקנה לה' יתברך כל קניינו בארץ" (מי השלוח

פרשת בהר). בשנת השמיטה אנו נקראים לקחת צעד אחורה ולתלות שלט 'הפקר' על שדותינו ולשתף ללא תנאים בני אדם אחרים בפירותינו וכן לוותר על גביית חובותינו ע"י 'שמיטת כספים'. בזאת אנו מבטאים שקנייני האדם שייכים לאלוקים "וְשָׁבְתָה הָאָרֶץ שְׁבֹתָ לָהּ".

"שלי שלך"

לאמיתו של דבר השמיטה והיובל משלימים זה את זה: אם בשמיטה אנו מרפים מהשליטה ברכוש שלנו ומחזירים אותו לאלוקים, בשנת היובל קורה תהליך מופלא של שיבה אל המקוריות ואל הנחלה שבאמת שייכת לשורש נשמת כל אחד מ ישראל "בְּשָׁנָה הַזֹּאת תָּשָׁבוּ אִישׁ אֶל אֶחָתוֹ". כדברי הרבי מאיזביצ'ה "ויובל הוא נגד מדות 'שלי שלך' שמצות יובל הוא שישבו איש אל אחוזתו ואיש אל משפחתו, כי באמת אלקים עשה את האדם ישר

בארץ וחילק נחלה לכל אחד ואחד כפי מעלתו השייך לו בשורשו... כי ברא השם יתברך עת לכל דבר שישבו לאחזתו, ואת שנת היובל ברא בכדי שאז ישוב כל איש אל מקומו ואחזתו השייך לו מאת ה'..." (מי השלוח שם).

הרכוש של האדם אמנם ברשותו, אך זה לא בהכרח אומר שהרכוש שייך לו. התורה מחנכת אותנו שרכושנו שייך לה' והופקד בידינו כדי להפוך את העולם למקום טוב יותר.

לתגובות ולקבלת המאמר המלא:
gemarabemunah@gmail.com

הרב אשר בוחבוס

כיצד הופכים קללה לברכה

וגם הפסוק הקשה מכל הקללות "גַּם כָּל־חַיִּי וְכָל־מִכָּה אֲשֶׁר לֹא כָתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּאת יַעֲלֶם ה' עָלָיו עַד הַשְּׁמִיטָה". ומובא בזוהר שלא כתוב יעלה אלא יעלם⁴. כלומר בסוף, כשאדם מסכם שנה ורואה שהכל הוא רק ה' יתברך שהוא הטוב והמטיב לכל, הקללות נעלמות, הן בדברים הפרטיים והן בכלל. והאדם צריך להתפלל שבמעבר לשנה החדשה יהיו לו הכלים להכיל את אותן ברכות היורדות מן השמיים ומתוך כך "כל קללה מתהפכת היא לברכה באחרית, וכל רע נהפך הוא לטוב"⁵, ואנו הולכים ומתקדמים כדברי הנביא זכריה "וְהָיָה בְּאֶשֶׁר הָיִיתֶם קָלָה בְּגוֹיִם בֵּית יְהוּדָה וּבֵית יִשְׂרָאֵל כִּן אֲשִׁיעַ אֶתְכֶם וְהָיִיתֶם בְּרָכָה אֶל־תִּירָאוּ תִתְחַזְּקֶנָה יְדֵיכֶם"⁶, תחל שנה וברכותיה.

הברכה היותר גדולה שלא היו לנו הכלים להכילה - מחזירים אותה לשמיים, למקורה, בקריאתה בתורה ומבינים שהכל מה' יתברך. וזה סוד הקרי והכתיב בתורה, הקרי הוא מה שקרה במציאות,

פרשיות התורה העוסקות בקללות הן פרשת 'בחוקות' ופרשת 'כי תבוא', והזמן שבו הן מופיעות הוא קבוע מראש - לפני מעבר למציאות חדשה, כדי שתכלה שנה וקללותיה. "תניא, רבי שמעון בן אלעזר אומר: עזרא תיקן להן לישראל שיהיו קורין קללות שבתורת כהנים קודם עצרת, ושבתשנה תורה קודם ראש השנה. מאי טעמא? אמר אביי ואיתימא ריש לקיש: כדי שתכלה השנה וקללותיה!". ונשאלת השאלה כיצד אפשר לכולת את הקללות, וכי קריאתן בתורה מהפכת אותן? ועל מנת לשנות צריך להבין כיצד יש קללה במציאות? שהרי "אין רע יורד מלמעלה"².

אלא כל מציאות היא ברכה, והקללות היו צריכות להיות הברכות היותר גדולות³, אלא האדם בחייו לא יצר את הכלי המתאים להכיל את הברכות, והם הפספוסים שאבדנו במשך השנה. כמשל ירידת הגשם שלאדם לא היו כלים לאגור את המים מלמעלה והוא רק נרטב. לכן, לפני שמתחילים דרך חדשה עושים סיכום של מה שעשינו וכיצד משיבים את אותם כוחות שנעלמו ומחזירים אותם למקומם הנכון. ותחילה על מנת להפוך את הקללה - שהיא

והכתיב זו המציאות האידיאלית שהיתה צריכה לקרות לולא המשברים. וכך מסביר המאמר ושמם על פסוק (ישעיהו סג ט) כָּל צָרָתְךָ לוֹ צָר, שהוא נכתב לא, וקרינו לו, ופירושו, שכאשר כביכול הצרה מגעת עדיין יתברך - אז ממילא מתבטלת ונעשה לא צר, כי השם יתברך "עַז וְחִזְקָה בְּמִקְמוֹ" (דברי הימים א' טז כז).

1. תלמוד בבלי מסכת מגילה דף לא עמוד ב
2. בראשית רבה (וילנא) (פרשת וירא) פרשה נא סימן ג.
3. מאור ושמש דברים פרשת כי תבא.
4. זוהר חדש כרך א (תורה) פרשת כי תבא דף צז עמוד ב.
5. שמונה קבצים / קובץ ח / רה.
6. זכריה פרק ח פסוק יג

פוחד לבטא חוסר הסכמה. הוא הרי הוא חושש מדחייה אם יביע את דעתו שאולי אין לה ערך מבחינתו, ואז הוא ייפגע. לכן הוא יישאר במערכת יחסים לא מספקת ולא מאושרת. בד"כ, יעדיף לשכוח ולסלוח כדי לא להתמודד. אך כשיש נושאים משמעותיים שחייבים לדון עליהם, למרות הקושי, חשוב לעודד את בן הזוג לבטא את עצמו. **כי חוסר היכולת לשוחח על הקשיים, עלול להיות הרסני לחיי הנישואין.**

ב. אם תהיה הכלה והבנה, ייתכן שתהיה הסכמה להתחיל ייעוץ אישי וזוגי.

ג. בייצוץ אישי, בנוסף ל**בירור השורש** שממנו נוצר הערך העצמי הנמוך, ניתן לבדוק את המשפטים השליליים הנאמרים ביניהם ולהחליפם בחיוביים, תרגול שיאפשר העלאת ערך עצמי חיובי. לדוגמא: "אתה כל פעם משאיר לי את הקניות על הרצפה וזה מראה שלא איכפת לך ממני". להחליף ב: "אני מודה לך שאתה עושה קניות ואשמח ויעזור לי אם תניח על השיש, או במקומם, אם תוכל". ה. לאפשר קבלה עצמית עמוקה ולדעת שלכל אדם יש מסלול שיצטרך לעבור במהלך כל החיים, כדי להכיר בערך העצמי החיובי ולחזק אותו **והבנה שניתן להשתנות ואפשר להיות נאהב, גם כשלא מושלמים.**

על הערך העצמי המזויף, נדון בשבוע הבא.

שאין לו כוח לתת מעצמו כמו פעם והיא לא מבינה מה קרה לו וגם זה פוגע בה. הייתה שתיקה ארוכה מעבר לקו. "כול להיות שהוא מתקשה להכיל את הצרכים הנפשיים שלי?" "אולי", עניתי. "כל מקרה לגופו. **חשוב לדעת שמה שנותן לבני הזוג, מוטיבציה בהתמודדות, זו יכולת הכלה הדדית. שאם לא כן, מי שמרגיש שמעניק יחס רגשי ואינו מקבל, הוא מתקשה להכיל את השני."**

מכיוון שלא מתאים לדון על הזוגיות שלהם בשיחת טלפון, הבטחתי לה להתייחס לדבריה במאמר הנוכחי.

ההדדיות הכרחית בזוגיות בריאה. מי שדורש מבן הזוג באופן קבוע וחד צדדי, יש לו חוסר רגשי ואינו פנוי להכיל את בן הזוג, כי אינו מכיל את עצמו. לכן גם כאשר צריכים לברר נושאים מורכבים ורגשים, כמו בכל זוגיות בריאה, אזי מי שהוא בעל ערך עצמי נמוך, יכנס מראש למצב של **התגוננות**, במקום לנסות ולהתמודד עם המצב ועם השאלות, בצורה פתוחה ואינטימית. כאשר בן הזוג עם ערך עצמי נמוך, ורגשי ופגיע, נדמה יהיה לו ששוב מאשימים אותו או לועגים לו וכד'. הוא מיד יתקומם, יתלונן, יאשים, רק כדי להגן על עצמו, או יסתגר וישתבלל. ניתן לומר שבאופן לא מודע, הם יוצרים מצבים מעין אלה, כדי "לשמור על עצמם", ע"י זה שהם משליכים על האחר את מה שהם רואים בעצמם.

במצבים מעין אלה, מה ניתן לעשות?

א. להכיל, להבין ולהפנים את העובדה שאם הוא נמנע מלשוחח על מערכת היחסים בצורה פתוחה וכנה, זה לא מפני שלא אכפת לו, אלא מפני שהוא

במוצאי שבת קיבלתי מייל ממיישה שכתבה לי כי היא אינה מסכימה לתיאורים שלי, על אנשים בעלי ערך עצמי נמוך. הזמנתי אותה להתקשר אלי ביום ראשון ולשתף אותי בהשגותיה. לאחר השיחה, היא אישרה לי לפרסם את השיחה, כי ממילא היא אנונימית, גם כלפי.

לדבריה, זה לגמרי מקובל ואפילו רצוי לבקש מהבעל יחס אוהב. "אני למשל, שואלת את בעלי הרבה פעמים אם הוא אוהב אותי ואני לא רואה בזה בעיה. גם אם יש לי תלונות כלפיו, זה נורמאלי. יש הרבה זוגות כמונו. אז מה, כולם עם ערך עצמי נמוך?!" ספק שאלה, ספק ביקורת גלויה על דברי. שאלתי אותה, אם השאלות אם הוא אוהב אותה והתלונות כלפיו, **זו התנהלות קבועה ביניהם שתופסת חלק נכבד מחייהם.** "כן ואני רואה בזה קשר זוגי. אני דווקא רואה בהתנהלות כזאת, צניעות ורגישות רבה ושאינו לא מחשיבה את עצמי ומתנשאת. אני חושבת שזה מאד יפה כשבעלי כל הזמן צריך להראות לי, עד כמה איכפת לו ממני ודואג לי ואם לא, אז אני מאד אפגע. ככה אני מרגישה".

זה נכון שבקשר זוגי חשוב להראות יחס אוהב ואכפתיות, אלא שזה **צריך להיות הדדי.** מדברייך ניכר שבעלך אוהב אותך ואכפת לו ממך. כולנו כבני אדם רגישים ופגיעים באופן כזה או אחר. ייתכן שבעלך חושש שתיפגע ואולי הוא מתנהג כלפייך בזהירות יתרה, התנהלות שעלולה להתיש אותו ולהרגיש חסר כוחות. אולי מרוב זהירות ורצון לעשות לה טוב, הוא מתרוקן מבחינה נפשית. היא הודתה שבזמן האחרון, הוא מתלונן

"יועצת אישית זוגית ומדרכת כלות לתגובות ולשאלות וכן להצעת נושאים המעניינים אתכם - esteravr@gmail.com
נאמרים נוספים בנושא זוגיות ניתן למצוא באתר מכון מאיר <

הרבנית זיוה אליהו *

את הבחירות שלנו לכיוון שאליו מושכים אותנו. אנחנו רוצים דברים שלא תמיד בהכרח אנחנו גם צריכים אותם. אנחנו מצפים להנאות ולתענוגות שלא בהכרח ימלאו את הנפש שלנו.

אנחנו מתבוננים על הדשא הירוק יותר של השכן, על המכונית שלו, על החופשות שלו ועוד ועוד. לעיתים, זה גורם לנו הרגשת חוסר. עלינו לבחור מה מתוך כל זה נצרך לנו באמת. מה מהווה עבורנו ערך לחיים. וכמובן, מה מתכתב עם המקום שבו בחרנו בסקאלה.

ילדינו נתונים גם הם במאבק הבחירי הזה. לכולם מסביב יש כל מיני דברים שהם חומדים אותם. כדי להתמודד נכון מול הפיתויים מוטל עלינו להיות להם דוגמה. הם רואים ושומעים אותנו, ולומדים מהדרך

שבה אנחנו מחליטים החלטות ובחרים בחירות. אלו הן תובנות שנחקקות בנפשם, וישפיעו רבות על בניית עולמם הרוחני והחומרי. יהי רצון שנזכה לדעת לבחור נכון, לראות מה טוב, לראות שטוב.

האדם לבחירות רבות בכל צעד וצעד. כל דבר שהוא עושה, ואפילו מה שרק רוצה, נובע מכוח הבחירה. **לדעתי, יעזור לאדם להחליט במה לבחור אם ישאל את עצמו, בכנות פנימית שלמה, אם, במה ובמי אני מקנא. מה צובט לי את הלב כשאני רואה/חושב/שומע...**

לכל הנאמר עד כאן ישנה השפעה מכרעת גם על היחס לעולמו הכלכלי של האדם. האדם בוחר למקם את עצמו בסקאלה הרחבה הזו שבין עושר לעוני. וכמו בשאלת החיים, הוא שואל עצמו מהו עושר? האם הבחירה במיקום שלו ב"עושר" תואמת את הבחירה שלו ב"חיים"? גם ההנאות ותענוגות החיים דורשות בירור של מה באמת מהנה את האדם, והאם ההנאה מותאמת לבחירת החיים.

יש ביטוי שגור "לעשות חיים" - איך מחליטים מה עושה את החיים?

אנחנו שטופים בפרסומות על מה מהווה את טעם החיים, על כל מיני דברים שרוצים לשווק לנו כי "החיים אינם מושלמים" בלעדיהם. ואנחנו מושפעים. במודע או שלא במודע, אנחנו מטעים

"רְאֵה נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב וְאֶת הַמָּוֶת וְאֶת הָרָע... וּבִבְחִירַת בְּחִיִּים"

הבחירה החופשית היא ערך מרכזי ביהדות. האדם נדרש לאין ספור בחירות מדי יום. הבחירה הגדולה, בחירת החיים, היא החלטה על מגמת החיים. האדם נדרש להציב לעצמו מגמת חיים, ייעוד ותכלית אליהם הוא מכוון את חייו. הוא נדרש להבחין בין החיים והמוות ולבחור ביניהם. הקב"ה פורס בפני האדם את האפשרויות השונות והאדם נדרש לבחור לבחור באופן מושכל, חושב ומברר.

מהם החיים שניתנו לנו? מהו ה'טוב' ומה נקרא 'רע'?
האדם נברא עם כוחות, יצרים ותאוות, רצונות ושאפויות. כל אחד מאלה מהווה את המכלול הזה ששמו "אדם". האדם נברא שלם. לאחר בריאת האדם נאמר **"וַיֵּרָא אֱלֹדִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהָיָה טוֹב מְאֹד"**. ה' מעיד על בריאתו, שבראשה האדם, שהיא מושלמת. בתוך היצירה הזו נבראה באדם היכולת לבחור בין השימוש בחיים לטוב לבין השימוש בהם לרע. בכל כח שבאדם יש סקאלה ענקית, שבקצה האחד שלה יש טוב מוחלט ובקצה הנגדי שלה יש רע מוחלט. אדם בוחר איפה הוא ממקם את עצמו בסקאלה הזו. כדי למקם עצמו נכון במרחב של החיים, נדרש

מאירי

עלון ערוץ מאירי להורים ולילדים
כפרשת כי תבוא תשכ"א

שאלות בפרשה

1. מה פירוש המילה 'טָנָא'?
2. על אילו הרים היה מעמד הברכה והקללה בכניסה לארץ?
3. השלימו: "ארור משגה _____ בדרך".
4. בכמה דרכים ינוסו האויבים מפנינו, אם נשמור את התורה?
5. השלימו: "ברוך אתה בעיר וברוך אתה _____".
6. על מה נכתבה התורה בכניסה לארץ?
7. בזכות איזו מצווה ה' יסקיף על האדמה ויברך את עמו ישראל?
8. כיצד נקרא ה'ארבה' בפרשה?

חידת חדגא: חפץ שמוזכר בפרשה בקשר לביכורים, ומופיע שוב בברכות והקללות שבפרשה. באיזה חפץ מדובר?

חידת פולקע: אחת מהברכות שאנחנו אומרים בסימני ראש השנה, מקורה בפרשת השבוע. היכן?

פרשה מאירה

נתינה משמחת

בפרשת השבוע "כי תבוא", מזכרת מצות הבכורים. כְּאִשֶּׁר יִשׁ לְאָדָם פְּרוֹת מִשְׁבַּעַת הַמִּינִים, עָלָיו לְקַחַת אֶת הַפְּרִי הָרִאשׁוֹן מִכָּל סוּג וּלְהֵבִיא אוֹתוֹ לַכֹּהֵן בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ. הַמִּצְוָה הַזֹּאת מְצַטְרֶפֶת לְמִצְוֹת נוספות שֶׁל נְתִינָה, שֶׁגַם הֵן מְזַכְרוֹת בַּפְּרָשָׁה, כְּמוֹ הַתְּרוּמוֹת וְהַמַּעֲשֵׂרוֹת שֶׁיֵּשׁ לָתֵת לַכֹּהֵן וּלְלוֹי. הַתּוֹרָה אוֹמֶרֶת לַמִּבְיָא הַבְּכוֹרִים: "וְשִׂמַּחְתָּ בְּכָל הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן לָךְ ה' אֱלֹהֶיךָ וּלְבֵיתְךָ אֶתָּה וְהַלְוִי וְהַגֵּר אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ". כְּאִשֶּׁר אָדָם נוֹתֵן מִשְׁלוֹ לַכֹּהֵן, לְלוֹי אוֹ לְכָל מִי שֶׁנִּזְקַק לָכֵךְ - אִזּוֹ הוּא יָכוֹל בְּאַמֶּת לְשַׂמַּח בְּכָל מָה שֶׁיֵּשׁ לוֹ! אֲבָל אִיךָ זֶה יָכוֹל לֵהִיֹּת שֶׁבְּגִלָּל שְׂאֵנִי נוֹתֵן לַמִּשְׁהָה אַחֵר, אֲנִי יוֹתֵר נִהְנֶה וְשִׂמַּח בְּמָה שֶׁיֵּשׁ לִי?

הַתּוֹרָה מְלַמֶּדֶת אוֹתָנוּ שֶׁהַסְפּוֹק וְהַשְׂמִיחָה הָאֲמִתִּיִּים בָּאִים יַחַד עִם הַעֲזָרָה לַזּוֹלָת וּגְמִילוּת הַחֲסִדִּים. דּוֹקָא עַל יְדֵי הַנְּתִינָה לְאַחֲרִים אֲנַחְנוּ מְרַגִּישִׁים טוֹב יוֹתֵר עִם מָה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ. מִי שִׁידַע לָתֵת לְאַחֲרִים, נִהְנֶה הַרְבֵּה יוֹתֵר מִמָּה שֶׁיֵּשׁ לוֹ וּמִמָּה שֶׁהוּא זֹכֵק לְקַבֵּל, וְכֵן הוּא יָכוֹל לְשַׂמַּח הַרְבֵּה יוֹתֵר!

הבדלים בביכורים

מצאו 7 הבדלים בין האיורים!

תמונות בפרשה

מצאו למה רומזות התמונות, מתוך הפרשה!

מגילת דָּוִד 112

הרב שלמה אבינר

סופו של אֶמְנוֹן

זֶה גַּם הָעֵנֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי שֶׁלִּי. זֶה הַבֵּן הַשְּׁלִישִׁי שֶׁאֲנִי מְאָבֵד^[6]. ד' יָרַחם עָלַי.

1. שמואל ב' י"ג כא.
2. שם כב.
3. שם כג-כד.
4. שם לו.
5. שם לו.
6. ע' שמואל ב' י"ב ו' רש"י.

אֶמְנוֹן^[3].
כְּאִשֶּׁר שִׁמַּעְתִּי זֹאת כְּמַעַט הַתְּמוֹטְטִי. קִרְעֵתִי אֶת בִּגְדִי וְשִׁכַּבְתִּי עַל הָרֶצֶף מְרֵב צַעַר. בְּכִיתִי הַרְבֵּה וְכָל בִּגְדֵי מִשְׁפַּחְתִּי בְּכוֹ אֲתִי^[4]. וּבְכָל זֹאת לֹא אִמַּרְתִּי דָּבָר לְאַבְשָׁלוֹם. מִסֵּרְתִּי הִכַּל בִּידִי ד'^[5].

כְּאִשֶּׁר נֹדַע לִי מָה אֶמְנוֹן עָשָׂה לְתַמָּר, הַתְּמִילָאִתִּי כַּעַס נִוְרָא וְצַעַר כָּבֵד בְּיוֹתֵר. אֲבָל הַחֲלֻטִּי לֹא לוֹמַר כְּלוּם^[1]. מִסֵּרְתִּי בִידִי ד'. גַּם אֲבִשָׁלוֹם, אַחִיָּה שֶׁל תַּמָּר לֹא דִבֶּר אֵתוֹ כְּלוּם^[2]. אַחֲרֵי שְׁנֵתִים נֹדַע לִי שֶׁאַבְשָׁלוֹם שִׁלַּח אֶת אֲנָשָׁיו, וְהֵם הָרְגוּ אֶת

באמת אי אפשר להתרומם אל התשוקה הרוחנית של ישועת הכלל בלי תשובה פנימית עמוקה מכל חטא ועוון. אמנם יחיד ששב במובן זה מוחלים לו ולכל העולם כולו, וכן יכולים רבים להתעלות לתכונה האידיאלית הגנוזה בנשמת האומה ע"י תשובת היחיד, השב למטרה זו של התאפשרות הזרחת תשוקת גאון האומה בטהרתה. (אורות התשובה ד, ה)

הרב שלמה אבינר

נפוליאון, אלכסנדר מוקדון וממשלתנו

עוד לא הגענו לאחרית הימים שאז תימלא הארץ דעה את ד', אבל עלינו לפעול כפי יכולתנו. המטרה של הממשלה, מלבד הכלכלה והביטחון, ומעל הכלכלה והביטחון, צריכה להיות נאמנות. נאמנות האומה להיסטוריה שלה. לא להרס השבת ההיסטורית, הגיור ההיסטורי, המשפחה ההיסטורית, הכותל ההיסטורי ועוד. כן לאחריות היסטורית.

אנו לא נפוליאון ולא אלכסנדר מוקדון, שחשקו בשלטון מתוך אהבתם את עצמם ומתוך תיאבון לשלוט.

אנו לא נלך אחרי מגדלים של כבוד מדומה, אחרי אלילות של מטרות נבובות, שאינן מביאות ברכה, ואין לשער את החורבן שהן גורמות לאומה, ואין מספר לקרבנות שחלילה יפלו. כל יצור חייב לחיות בסביבה הטבעית שלו: דג במים, עוף באוויר, בהמה ביבשה. ועם ישראל - בהיסטוריה החשובה והאהובה שלו.

עולם. גם אצל הגויים יש מאמינים, אך אין זה אותו סוג אמונה. וגם בעם ישראל יש כופרים, אבל זה לא אותו סוג של כפירה. אמר מרן הרב קוק: בכפירה הכי גדולה של עם ישראל, יש יותר אמונה מאשר בכנסיה נוצרית. לכן, גם הממשלה צריכה להיות מיוחדת. כמובן,

אי אפשר לחמוק מעובדה היסטורית: אנו עם מיוחד. על זה מסרנו נפשנו לאורך הדורות, וגם עתה מוסרים נפשנו בעלייה לארץ, בשוב הארץ, ובהגנה על הארץ. לזה שותפים כל עם ישראל, דתיים ולא דתיים. ומה מיוחד בעם הזה? סוג הקשר עם ריבונו של

הרב חגי לונדין

עשיתי ככל אשר צויתני

תביעה לשיפור, קול שופר הוא גם ביטוי לקול א-לוהי, מקורי, קול מהדהד, שלא מן העולם הזה, המבקע את חלל האוויר ומזכיר לנו שאנו שייכים לעולם שלם, רחוק רחוק מעבר לעולמנו הבעייתי. התקיעה בשופר מתרחשת בשלושה שלבים: פשוטה שלפניה (קול רצוף); שברים-תרועה (קול קטוע); ופשוטה שלאחריה (קול רצוף). חיינו מתחילים בקול רצוף, תמים, ללא בעיות. משם הוא יורד לתוך סיבוכי העולם הזה ומתבטא בקול קטוע ומרוסק. אולם לאחר הסיבוכים - חוזרים שוב אל המקור, אל הקול הא-לוהי-טבעי. הנשמה חוזרת אל מקורה. נזכרים בשלמות שעומדת ביסוד חיינו. נזכרים שאנו בעצם פשוטים וטובים.

ארבעת שלבי התשובה לפי הרמב"ם הם (כידוע: א) עזיבת החטא ב) חרטה ג) וידוי ד) וקבלה לעתיד. הוידוי אינו רק מלשון 'הודאה' על חטא אלא גם מלשון 'תודה'. תודה לה' על הכוח שנתת לי לעשות השנה מעשים טובים; תודה על כך שחיי מלאים בכל כך הרבה דברים נפלאים; תודה על כך שנתת לי את הכוח לעשות ככל יכולתי, 'ככל אשר צויתני', ואז - 'וְשָׁמַחְתָּ בְּכָל הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן לָךְ ה' אֱלֹהֶיךָ וּלְבִיתְךָ אֶתָּה וְהָלֹי וְהִגַּדְתָּ אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ' (שם, יא).

פרשת כי תבוא פותחת בוידי מפתיע. אדם מגיע עם מעשרותיו אל מקום המקדש ומתוודה בוידי המכונה 'וידי מעשרות': "בְּעֶרְתִּי הִקְדַּשְׁתִּי מִן הַבֵּית וְגַם נָתַתִּי לַלֹּי וְלַגֵּר לֵיתוֹם וְלְאַלְמָנָה כָּכָל מִצְוַתְךָ אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי לֵאמֹר עֲבַדְתִּי מִמִּצְוֹתֶיךָ וְלֹא שָׁכַחְתִּי... שְׁמַעְתִּי בְּקוֹל ה' אֱלֹהֵי עֲשִׂיתִי כָכָל אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי" (דברים כו, יג-יד).

על פי רוב המילה 'וידי' מתקשרת אצלנו לתחושת אשמה. ישנן פעמים מספר שאדם מתוודה במהלך חייו: בתפילות שחרית ומנחה; בחשבון נפש לפני השינה; ביום החתונה; ביום הכיפורים ואפילו לפני המוות. השורש של המילה 'וידי' הוא מלשון 'הודאה'. אדם מודה בלב כבד על חטאיו ובעקבות כך זוכה למחילה. אולם בוידי המעשרות של פרשת כי תבוא אנו נתקלים בנוסח הפוך, נוסח שלא רק שאינו מאשים אלא אדרבה, מכריז בריש גלי על מעשה טוב - "שְׁמַעְתִּי בְּקוֹל ה' אֱלֹהֵי עֲשִׂיתִי כָכָל אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי" - אני בסדר! לעיתים, בלהט הביקורת כלפי עצמנו ובעיקר כלפי אחרים, אנו שוכחים נתון חשוב - אנו גם עושים מעשים טובים. יתרה מזאת, גם כאשר נכשלנו ונפלנו - פעמים רבות עשינו ככל יכולתנו; וזה הרבה מאוד!

ימי חודש אלול הם ימי התשובה שבהם אנו מתחילים לשמוע קול שופר, קול שזועק 'שפרו מעשיכם'. אולם קול השופר אינו רק

לקבלת דבר תורה שבועי מצולם ומשוכתב מהרב לונדין ניתן לשלוח הודעת וואטסאפ (!) 0545753771; ניתן גם להזמין שיעורים והרצאות מהרב במספר הזה.

שליח הציבור שלכם

מבית מקור ראשון

רוצים להגיע למאות אלפי בתי אב בציבור הדתי? **איתנו אתם יכולים!**

- הפצה שבועית של עלוני פרשת השבוע
- ופרטום בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ
- הדרכת מודעות בבתי הכנסת
- וברכוזים דתיים
- דיוור ישיר בכל רחבי הארץ

היקנות מיוחדות:

עיצוב, קדם דפוס ודפוס איטוף ועיטוף מוצרים בניילון לפי חתונה, הודעה בסינית הכנסת אינטרנטים לעלויות

לפרטים: 052-8908518 יומי 00528908518@gmail.com

מתגברים בקדושה

ספר המגלה את הקסם של ימי ההתבגרות ומאפשר להתבונן בפיוס על כוחות הגוף והנפש בגיל זה. בימים של תרבות נהנתנית הוא מציב אלטרנטיבה - תרבות של גבורה. מאת הרב יונתן לוי.

104 עמ', כ. קשה

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168 או באתר **החדש**: www.ChavaBooks.co.il

ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה ב"דני ספרים" רח' אבן ישראל 3 ירושלים